

KÄLLSKATTEN

Skatteavdrag vid "fri skatt".

Till Länsstyrelsen i Gävleborgs län.

I en till centrala uppborgsnämnden inkommen framställning har anförts bland annat följande.

Numera inträffar icke sällan att arbetstagare förutom lön kontant och in natura åtnjuta förmån av fri skatt. Förhållandet är särskilt vanligt i fråga om hembiträden och föranleder stor ovisshet rörande hur skatteavdraget i sådana fall rätteligen bör bestämmas. Spörsmålet aktualiseras i allmänhet i samband med fastställandet av ansvarsfrihet för arbetstagarnas kvarstående skatt. De arbetstagare, varom här är fråga, ha att erlægga preliminär A-skatt och skatteavdrag för sådan avses sålunda för mot den kvarstående skatten svarande inkomstår. Beräkning av preliminär skatt i avsedda fall synes kunna ske på allenast två sätt, såvida icke lokal skattemyndighet bestämt särskild beräkningsgrund, nämligen antingen enligt skatteta-bell på den egentliga lönen, d v s på vad som verkligen utgår direkt till arbetstaga-ren kontant och in natura, eller genom en baklängesräkning med utgångspunkt från skatteta-bellens skatteavdragsbelopp, vilket senare dock torde överstiga flertalet ar-betsgivares förmåga.

Länsstyrelsen hemställer om centrala uppborgsnämndens uttalande rörande hur skatteavdrag för preliminär A-skatt uti ifrågavarande fall skall beräknas.

Nämnden får i ärendet meddela följande förklaring.

Nämnden får till en början erinra om att såväl i formuläret till allmän självdeklaration som i formuläret till kontrollupp-gift från arbetsgivare uttryckligen angi-vits att bruttobeloppet av avlöning o. d. skall uppgivas, d v s beloppet *före* avdrag för skatt. Lämnas härutinnan oriktiga uppgifter, kan straffansvar inträda.

En överenskommelse om att arbetsta-gare skall åtnjuta — förutom kontant lön och eventuella naturaförmåner — förmån av "fri skatt" får anses innebära, att ar-betstagaren — sedan den kontanta brut-tolönen minskats med den skatt, som be-löper å summan av nämnda lön och vär-det av eventuella naturaförmåner — skall äga utfå ett visst kontant nettobelopp. På grund härav får arbetsgivaren vid ut-betalande av sagda kontanta nettobelopp anses ha verkställt skatteavdrag och är alltså skyldig att till uppborgsmyndighet inbetala belopp, motsvarande det, varmed arbetstagarens lön minskats för gäldande av denna skatt.

Det är uppenbart att svårighet upp-kommer att uträkna det bruttobelopp, varå skatteavdrag i här avsedda fall skall verk-ställas.

Med ledning av vederbörlig skatteta-bell bör bruttolönen (inklusive värdet enligt skatteta-bellen av ev. naturaförmån) så bestämmas, att densamma minskad med därå belöpande preliminär skatt upp-går till summan av den kontanta lön ar-betstagaren skall utfå och värdet av ev. naturaförmån.

Exempel 1. En arbetstagare har tillförsäkrats en kontant nettolön av 500 kronor i månaden jämte "fri skatt". Inga naturaförmåner. Skattetabell III:12 år 1961. Bruttolönen uträknas på följande sätt: I skattetabellen uppsökes under avd. E. Månadslön den lön, som minskad med därå utgående skatt ger en nettolön av 500 kronor. I tabellen återfinnes bruttolönen i intervallen 621—640, där skatten utgör 131 kronor. Bruttolönen alltså 631 kronor ($631 - 131 = 500$). Preliminär A-skatt 131 kronor.

Exempel 2. Ett hembitråde har — förutom fritt vivre — kontant 200 kronor i månaden samt "fri skatt". Skattetabell III:12 år 1961, där värdet av fritt vivre anges till 200 kr. vid månadslön. Bruttolönen — som återfinns i intervallen 481—500, där skatten utgör 93 kronor — blir 493 kronor ($493 - 93 = 400$). Preliminär A-skatt 93 kronor.

Ackordsöverskott.

Centrala uppborädsnämnden utfärdade den 17 december 1959 (meddelande nr 7/1959) anvisningar i fråga om skatteavdrag för kvarstående skatt år 1960 för sådana arbetstagare inom husbyggnads- och anläggningsindustrierna, som erlagga preliminär A-skatt och som normalt uppbära lön veckovis samt därjämte vid regelbundet infallande tillfällen ackordsöverskott.

Enligt nämndens meddelande den 6 oktober 1953 ha husbyggnads- och anläggningsindustrierna angivits omfatta husbyggnads- och därtill hörande installations- och anslutningsarbeten (värme-, sanitets- och elektriska installationer, glasmästeriarbeten, smides-, stenhuggeri-, plåtslageri- och målningarbeten), bergrumsarbeten samt anläggningsarbeten

(väg-, gatu- och brobyggnadsarbeten, järnvägsbyggnader, flygfältsarbeten, hamnbyggnader, anläggningar för vatten och avlopp, torrlägnings-, muddrings- och regleringsarbeten, kraftverksbyggnader och linjearbeten, linbanearbeten samt tunnelarbeten och vissa bergrumsanläggningar).

Önskemål ha uttalats att liknande anvisningar måtte meddelas med avseende å den kvarstående skatt, som grundar sig på 1960 års taxeringar. Denna skatt förfaller till betalning under uppborädsstämningarna i mars och maj månader 1961 och skatteavdrag till densamma gällande skall författningen enligt verkställas under januari och februari respektive mars och april månader 1961.

Då fortfarande för de byggnads- och anläggningsarbetare, varom nu är fråga, torde kvarstå det särskilda förhållandet, att ackordsöverskotten utgöra en väsentligt större andel av arbetsinkomsterna än för arbetstagare i allmänhet i ungefär samma inkomstläge, finner nämnden skäligt meddela följande förklaring att gälla tillsvidare under år 1961.

Om den kvarstående skatten för sådan arbetstagare inom husbyggnads- eller anläggningsindustrien, varom nu är fråga, uppgår till så stort belopp, att en uppdelning därav på enbart veckoavlöningarna synes bliva alltför betungande för arbetstagaren, bör arbetsgivaren verkställa avdrag för den kvarstående skatten jämväl å ackordsöverskott, som utfaller under avdragsperioden.

Det kan i regel antagas, att avdrag å allenast veckoavlöningen blir alltför betungande om avdraget för kvarstående skatt på normalt utgående veckoavlöning skulle överstiga avdraget för preliminär A-skatt å samma avlöning.

KAMMARRÄTTEN

RÄTTSFALL

Installation av s. k. fjärrvärme.

En person X, vilken bedrev rörelse i egen fastighet, hade i sin år 1959 avlämnade självdeklaration tillgodofört sig avdrag för kostnader med anledning av installation av s k fjärrvärme med 5.236 kr.

Vederbörande TN vägrade avdrag i berörda hänseende.

Hos PN besvärade sig X härefter under yrkande att komma i åtnjutande av sagda avdrag. Till stöd härför anförde

Exempel: En gift arbetstagare, vars hustru saknar inkomst, antages normalt uppbära en veckolön av 180 kronor. A-skatten därpå antages utgöra 30 kronor. Arbetstagaren har en kvarstående skatt å 640 kronor. Därav förfaller under första avdragsperioden 320 kronor. Om detta belopp uppdelas på åtta avlöningstillfällen, skulle avdraget uppgå till 40 kronor vid varje veckoavlöning. Mer än 30 kronor anses dock icke böra avdragas på veckolönen. Detta belopp avdrages vid varje avlöningstillfälle oavsett variationer i preliminärskatteavdraget. Överskjutande 80 kronor avdragas på det ackordsöverskott, som antages utfalla under avdragsperioden. På motsvarande sätt förfares under andra avdragsperioden med därunder förfallande kvarstående skatt.

X bl a följande. Enligt X:s förmenande borde installation av fjärrvärme betraktas som en ren ersättningsanskaffning för utbrända värmepannor. En offert på ett pannbyte visade, att detta skulle kosta ungefär dubbelt mot indragande av fjärrvärme. Då sålunda kostnaden för fjärrvärmeanläggning väsentligt understeg kostnaden för reparation av det gamla värmesystemet, borde det yrkade avdraget kunna av PN medgivas. Upplysningsvis önskade X meddela att apparaturen för fjärrvärmen ägdes av vederbörande elektricitetsverk.

Vid sammanträde den 24 sept. 1959 beslöt PN avslå besvären.

Hos KR fullföljde X sin förenämnda talan under framhållande därav att, därest pannbyte kommit till stånd i stället för indragning av fjärrvärme, skulle kostnaden uppenbarligen hava varit avdragsgill på en gång eller genom avskrivning under ett antal år. Det förefölle därför orimligt, att en anordning med fjärrvärme, som tekniskt och ekonomiskt vore fördelaktig, icke i beskattningshänseende skulle vara avdragsgill när den t o m vore billigare än ett alternativt pannbyte.

Genom utslag den 13 sept. 1960 resolverade KR att X finge anses berättigad till avdrag för kostnader för installation av fjärrvärme med av honom yrkat belopp.